

УДК 608.088.7

Є. Гащин, Л. Макаричева

(Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя)

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ НА ТЕХНІЧНЕ ПЕРЕОЗБРОЄНЯ ВИРОБНИЦТВА

В умовах ринкового господарювання кошти підприємств, авансовані на технічне переозброєння, повинні використовуватися для поліпшення техніки і технології виробничих процесів, технічного стану виробничої бази, що відобразиться на підвищенні основних економічних показників виробництва, його соціальної і економічної ефективності.

Це обумовлює необхідність всебічного розвитку і поглиблення економічного аналізу виробничих процесів, впровадження НТП у виробництво. Для цього потрібно розширити об'єкти економічного аналізу промислових підприємств, допрацювати методичні матеріали і забезпечити використання результатів аналізу для мобілізації виявлених резервів і прийняття конкретних та ефективних управлінських рішень.

Оскільки головною метою господарської діяльності будь-якого промислового підприємства є випуск необхідної суспільству продукції в заданих обсягах і номенклатурі при зниженні витрат трудових, матеріальних і фінансових ресурсів, доцільно аналізувати діяльність кожної структурної одиниці. Аналіз доцільно проводити за двома напрямками: зіставивши приріст товарної продукції з втратами від того, що недовикористало виробничого потенціалу і з втратами від невиконання планів якісного вдосконалення виробничої бази.

Виявлення резервів збільшення приросту продукції з обох видів втрат показує можливості підприємства у використанні виробничого потенціалу в аналізованому періоді за умови виконання планів технічного розвитку і технічного переозброєння, а також ефективність використання фінансових ресурсів на ці цілі.

Проте єдиної методики визначення впливу чинників НТП на підвищення технічного рівня виробництва, від якого залежить ефективність виробничої діяльності, придатної для використання в економічній роботі на підприємствах, в даний час немає. Адже на рівні первинної виробничої ланки завершується дорогий процес створення, виготовлення і застосування більш досконалої техніки.

Суспільство одержує реальний економічний ефекти лише після використання нової техніки у виробництві на конкретних підприємствах. Таким чином, фактична ефективність НТП (головною метою якого на діючих підприємствах є їх високоефективне технічне переозброєння), його вплив на досягнення певних економічних показників, встановлених наперед для кожного об'єкта і конкретного періоду часу, виявляється саме на рівні підприємства.

Недостатність аналітичного опрацювання прийнятих рішень з управління процесами інтенсифікації виробництва на рівні підприємства позначається не тільки на зниженні якості управління виробництвом і ефективним раціональним використанням авансованих власних фінансових коштів, але і гальмує вдосконалення економічного аналізу, знижує зацікавленість виконавців, зайнятих технічним розвитком виробництва, в підвищенні якості своєї роботи.

Виходячи з того що процес планування починається і завершується економічним аналізом, вкрай необхідне розширення сфери його застосування при складанні планів технічного переозброєння. Визначення тенденцій науково-технічного розвитку підприємства за минулий період і на цій основі пошук резервів підвищення технічних умов виробництва, а також резервів підвищення використання коштів на ці цілі (реалізація яких повинна бути передбачена в планах технічного переозброєння) є найважливішим завданням аналізу.